

Nytt i Rekommenderade läkemedel 2015

Allergi

Emerade är en ny adrenalinpenna, som finns i tre styrkor (150, 300 och 500 mikrog). Tillverkaren anger lång hållbarhet. Vi hoppas på att detta håller i längden, och på god leveranssäkerhet.

Tavegyl (klemastin) tabletter har tagits bort från listan. Det finns sällan behov av en antihistamin med sederande effekt.

Astma och KOL

Efter patentutgångar finns nu många olika inhalationspreparat. Flera välkända substanser kan ges via Easyhaler eller Novolizer. De är enkla att hantera, och oftast billigare än Turbuhaler.

Som långverkande beta2-stimulerare rekommenderas formoterol, såväl i mono- som kombinationspreparat. Bufomix Easyhaler innehåller samma substanskombination som i Symbicort till cirka 25% lägre pris. Bufomix är dock ännu inte formellt godkänd för vidbehovsmedicinering vid astma.

För vissa passar spray bäst. På årets lista finns flera alternativ i sprayform. För små barn rekommenderas salbumatol respektive flutikason som spray. Glöm inte att komplettera med spacer till barn och äldre. Spacer förskrivs på hjälpmedelskort.

Nytt preparat för KOL är Eklira (aklidiniumbromid) som är ett långverkande antimuskarint preparat (LAMA), dvs. ett alternativ till Spiriva. Eklira tas 2 gånger per dag via en Novolizer-liknande inhalator.

Antikoagulantia

De nya direktverkande antikoagulantia apixaban (Eliquis) och rivaroxaban (Xarelto) införs som alternativ till warfarin för emboliprofylax vid förmaksflimmer, och vid behandling av venös tromboembolism. Båda hämmar Faktor Xa. Eliquis doseras x2, Xarelto doseras x1 (men vid DVT/LE initialt x2). Båda kan läggas i Dos-påsar.

Patienten som ska behandlas med Xarelto eller Eliquis måste vara väl motiverad och följsam till behandlingen, eftersom oregelbunden medicinering innebär risk för under- eller överbehandling. Det finns ännu inga mätmetoder som kan användas för att styra behandlingen hos krångliga patienter, och inga specifika antidoter. Läs FASS-texterna noga!

Alla patienter bör anmälas till AK-mottagningen för registrering och uppföljning, se Checklista för NOAK vid förmaksflimmer (som också kan användas vid behandling av tromboembolism). Checklistan

finns på Läkemedelskommitténs hemsida på www.ltkalmar.se. För praktiska råd inför kirurgi, odontologiska och andra ingrepp, och vid blödning, se kliniska råd från SSTH www.ssth.se.

Demens

Vid demens av Alzheimers typ av mild till måttlig grad rekommenderas donepezil i första hand, rivastigminplåster i andra hand (dyrare!).

Vid demens vid Parkinsons sjukdom, eller Lewy Body demens, rekommenderas rivastigmin.

Diabetes

Rekommendationerna har anpassats till den preliminära versionen av de nationella riktlinjerna för diabetes (final version kom i februari 2015).

Som långverkande insulinanalog för typ 1-diabetes rekommenderas insulinglargin (Lantus). Den nya långverkande insulindegludek (Tresiba) ska bara användas när andra insuliner först har prövats, på grund av det höga priset.

För behandling av typ 2-diabetes finns en behandlingsalgoritm, som utgår från de nationella riktlinjerna. Metformin är basen. Vid otillräcklig effekt kombinera med andra medel. Högst rekommendationsgrad ges åt insulin och SU/repaglinid.

Gynekologi

P-pill, kombinerade: Cilest (etinylestradiol + norgestimat) har tagits in på listan. Cleosensa (etinylestradiol + drospirenon), finns med som alternativ för dem som behandlas för medelsvår till svår papulopustulös akne, och samtidigt behöver antikonception. Se LVs behandlingsrekommendationer för akne, 2014). Obs att Cleosensa inte ingår i läkemedelsförmånen!

P-pill, mellandosgestagener: Nu finns åter desogestrelpreparat (Gestrina, Cerazette m fl) i läkemedelsförmånen. Generiskt utbyte sker på apoteken.

Östradiol: Vagifem vaginaltabletter utslöts ur högkostnadsskyddet 2013 pga. för högt pris. Därefter har priset successivt ökat! Nu kan Vagifem även köpas receptfritt, men då till ännu högre pris. Däremot ingår Ovesterin och Oestring i förmånen.

Hjärta-Kärl

Suscard (glyceryltrinitrat) är åter tillgängligt och tillbaka på rekommendationslistan.

Inspra (eplerenon): patentet har gått ut och nu finns generika. Generikabyte sker på apoteken.

Som tromboemboliprofylax vid icke-valvulärt förmaksflimmer finns nu flera antikoagulantia att välja mellan. Vid nypuptäckt f-flimmer hos patient med normal njurfunktion rekommenderas Eliquis (apixaban) eller Xarelto (rivaroxaban) som förstahandsval. Läs mer ovan! Till patienter med mekaniska hjärtklaffar, och till komplicerade patienter är det fortsatt warfarin som gäller.

Hud

Ovixan (mometason) har lagts till som alternativ till Betnovat (betametason).

Daivobet (betametason+kalcipotriol) för behandling av psoriasis är nytt på listan. Dyrt. Observera att gelen subventioneras endast vid behandling av psoriasis i hårbotten.

Impetigo: cefadroxil rekommenderas inte längre för impetigo.

Aktinisk keratos: för behandling i primärvård rekommenderas Aldara (imikvimod) kräm.

Infektioner

Diagnoskod finns nu för varje indikation som tas upp i rekommendationslistan för antibiotika.

Observera att Doxyferm inte längre ingår i högkostnadsskyddet och att priset har stigit. Välj i stället Doxycyklin EQL Pharma.

Notera att flera styrkor och förpackningar av Amimox och Heracillin har dragits ut ur förmånen på begäran av företaget Meda. Välj andra fabrikat.

Använd ordinationsmallarna i Cosmic för val av rätt preparat, rätt dosering och rätt behandlingstid!

Mage-tarm

Det finns risk för att protonpumpshämmare kan leda till minskad effekt av klopidogrel, men den kliniska betydelsen av interaktionen är oklar. Risken tycks vara minst med pantoprazol. Detta kommenteras nu i listan.

Neurologi

Migrän: Inderal Retard finns inte längre att tillgå för migränprofylax, endast vanliga tabletter av Inderal (propranolol).

Epilepsi: Levetiracetam Actavis är nytt på listan (generikum till Keppra). Ergenyl (valproat) har fått skärpt varning för skador på foster och barn. Bör helst ej ges till kvinnor i barnafödande åldrar.

Preparat för behandling av akuta krampanfall har lagts till. Buccolam (midazolam) är ett nytt preparat särskilt framtaget för behandling av barn. Tyvärr är det rejält dyrt!

Osteoporos

Algoritmen för osteoporosutredning är uppdaterad i enlighet med [vårdprogrammet](#).

Zoledronsyra SUN 5 mg är upphandlat till den slutna vården, och är då ett prisvärt alternativ till

alendronat veckotablett. Inför behandling, använd "Checklista för behandling med Zoledronsyra SUN", som finns på Navet (länk finns i bakgrundsmaterialet till [Rekommenderade Läkemedel 2015](#)).

Psykiatri

Sömnstörningar: Heminevrin med på listan som ett alternativ till äldre med demens och konfusion.

Ångestsyndrom: Paroxetin har tagits bort.

Generiskt Escitalopram ersätter Cipralex.

Klomipramin finns kvar som andrahandsval.

Depressiva tillstånd: Sertralin i första hand. Om liten effekt efter första två veckorna höj dosen, och följ upp. Om dålig effekt, byt preparat! Barn och ungdomar med depression remitteras till BUP.

Psykotiska tillstånd: ingen rangordning mellan risperidon, olanzapin och aripiprazol (Abilify). Biverkningsbilden får styra. Särskild rekommendation för Läkemedel mot Schizofreni/Psykos finns på [Läkemedelskommitténs hemsida](#).

Smärta

Morfin är förstahandsval bland starka opioider, pga. bättre pris vid ekvieffektiva doser.

Generiska kopior till Oxycontin ska ha Depot i namnet. Oxykodon i vanliga tabletter är kopior till OxyNorm. Förväxla inte!

Norspan (buprenorfin) endast för patienter som provat, men inte kan använda morfin eller oxikodon i låg dos, eller när de bedöms olämpliga. Dyrt!

Urologi

Tolterodin Depot (generiskt) är nu enda rekommenderade preparat för nyinsättning vid överaktiv blåsa. Vesicare (solifenacin) är betydligt dyrare, och bör därför bara förskrivas om tolterodin inte fungerat tillfredsställande.

Ögon

Tårsubstitut: Hyprosan (hypromellos) ersätter Oculac (povidon).

Öron

Kronisk extern otit: Otinova öronspray ersätter Ättiksyra 2% APL örondroppar. Fri handelsvara.

Övriga kapitel

Uppdateringar av information om rökning (sid 3), läkemedel i palliativ vård, äldre och läkemedel, kommunala förråd, samt råden för bedömning av läkemedelsstudier.

Baksidan: korta råd om tillfälligt uppehåll med vissa läkemedel vid akuta tillstånd med risk för dehydrering. En [längre version](#) finns på Läkemedelskommitténs hemsida.

Läkemedelskommittén och Terapigrupperna, genom Ellen Vinge, klinisk farmakolog, ordförande i LK